

G A Z E T A

Wielkiego

Xięstwa

POZNAŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornej W. Dekera i Spółki. — Redaktor: A. Wannowski.

№ 146.

W Poniedziałek dnia 27. Czerwca.

1842.

Wiadomości krajowe.

Z Poznania, dnia 25. Czerwca.

Wieczorem dnia wczorajszego N. Pan wieczor dany przez JW. Arcybiskupa Dunina obecnością swą zaszczycił raczył. Dopiero o godzinie 11ej N. Pan opuściwszy towarzystwo, wracając część oświetlonego miasta oglądać raczył. Cały Poznań z zapadającym zmrokiem tak wspaniale oświecono, że śmiało rzec można, iż okazalszej illuminacyi tu nigdy zapewne nie widziano. Wszystkie domy aż w najodleglejszych przedmieściach różnokolorowymi lampami i obrazami w przeźroczach ozdobione były, tak że całe miasto jakby potokiem płomienistym zajaśniało. Przed wszystkimi gmachami jednak zasługuje na wspomnienie kościół metropolitalny, którego główna facyata 5000 lamp jaśniała, podobnie jak pałac Arcybiskupi, który nieprzeliczonem mnożstwem lamp i gwiazd oświetlony jak najokazalszy przedstawiał widok. Przez wszystkie ulice miasta i przedmieścia, które się przez girlandy, wieńce i korony z kwiatów i liści na uroczce zamieniły aleje, przeciągały aż późno w noc niezliczone tłumy radośnego ludu wznosząc ustawiczne okrzyki na cześć N. Pana. Najpiękniejsza pogoda sprzyjała tej uroczystości.

Z Poznania, dnia 25. Czerwca.

Dnia dzisiejszego o godz. 9tej rano N. Pan na placu działowym przegląd garnizującego tu wojska odbyć raczył, na które to widowisko wojskowe ogromne mnóstwo ludzi się zgromadziło, którzy N. Pana głośnie »hurrah!« przywitani. Następnie defilowało wojsko po przed N. Panem, który z postawy i obrotów onego zupełnie swe zadowolenie wynurzył raczył. — Potem J. K. M. w towarzystwie dostojnej Generalicyi i wielu oficerów sztabowych fortecę oglądał; ztamtąd udał się do kościoła metropolitalnego, gdzie kaplicę zwiedził, a nareszcie do kościoła farnego. Po południu o pół do 3. N. Pan ofiarowany Mu na Ratuszu przez obywatelstwo miejskie obiad przyjąć raczył, na który toż obywatelstwo Szeźów władz wojskowych i cywilnych, wyższe duchowieństwo obydwóch wyznań i inne znakomite osoby zaprosiło. Niezliczone tłumy ludu zalegały wszystkie ulice z Zamku do Ratusza prowadzące, pozdrawiając uwielbianego Monarchę radośnymi okrzykami. U wnijscia do gmachu samego przyjmowali N. Króla Nadburmistrz miasta, Naumann, Przełożony Reprezentantów miasta Sędzia Boy, członkowie Magistratu i ławnicy; wprowadzono następnie N. Pana do sali, gdzie zgromadzeni goście donośnem: »Niech

żyje! J. K. M. przywitali. Podczas uczytwnił Nadburmistrz Naumann toast na cześć N. Pana, poczem N. Pan jak najuprzejmiej w kilku słowach do obywatelstwa przemówił raczył. *) Przełożony Reprezentantów Sędzia Boy spełnił potem zdrowie N. Pani, a Radca handlowy Sypniewski zdrowie całego domu Królewskiego. Wszystkim tym toastom towarzyszyły serdeczne i głośne radości okrzyki. Po skończonym bankiecie J. K. M. z kilku z obecnych łaskawie rozmawiając i zadowolenie swoje z urzędzenia festynu oświadczyć raczył, a obejrawszy jeszcze niektóre osobliwości starego Ratusza, a godzinie 5tej towarzystwo opuścił, przeprowadzany głośnieimi okrzykami radością umiesionego zgromadzenia.

Z Poznania, dnia 26. Czerwca.

Dnia 24. m. b. po bankiecie, danym na Zamku tutejszym, JW. Poniński Marszałek Sejmu i JW. Grabowski Dyrektor Generalny Ziemiństwa, udali się do J. Excellencyi Ministra spraw wewnętrznych, Hr. Arnima, upraszając go w imieniu Obywateli Ziemiskich W. Xięstwa, aby obiad, który obywatele ci w wdzięcznym uznaniu znakomych zasług położonych przez J. Excellencyą dla dobra tej prowincyi, dla niego dać postanowili, obecnością swą zaszczyścić raczył. JW. Hrabia Arnim oświadczył, iż bardzo żałuje, że wezwania tak pochlebnego przyjąć nie może, ponieważ stósownie do rozkazu Króla JMści już d. 26. do Berlina udać się musi.

Z Berlina, dnia 22. Czerwca.

N. Król raczył najmiłościwiej nadzornego kapelmistrza Meyerbeera mianować Generalnym Dyrektorem muzyki.

Z dnia 23. Czerwca.

N. Pan dzisiaj udał się w podróż do Petersburga, a N. Pani do Drezna.

N. Pan raczył dotychczasowego Wiceprezesa Regencyi, Barona Schleinitz w Koblencyi, mianować Prezesem Rejencyi w Bydgoszczy, a

Dotychczasowego Nadburmistrza miasta Królewca (pr.) Auerswald, Prezesem Regencyi w Trewirze.

Przybył tu: JO. Xiążę Henryk Hohenlohe Kirchberg, królewsko Wirtemberski General Porucznik, Adjutant N. Króla, nadwyzczajny poseł i pełnomocny Minister przy dworze Cesarsko-Rossyjskim, z Sztutgardu.

*) Przemowy te później umieścimy.

Wiadomości zagraniczne.

P o l s k a.

Z nad granicy Polskiej, d. 10. Czerwca. Pogłoskę o powstaniu ostatniemi czasy w Petersburgu wybuchłem ale przez energią Cesarza natychmiast przytlumionem z taką tu dokładnością rozpowszechniano, że nawet znanego Xięcia D. wymieniano, który na posiedzeniu senatu zginąć miał. — Pokazało się, że i ta pogłoska była wierutnym kłamstwem, odróżni albowiem dopiero przed 10 dniami z Petersburga przybyli, nie o tém nie wiedzą, chociaż nie zaprzeczamy, że szlachta ukazem Cesarskim, zmierzającymi do stopniowego wyzwalania chłopów, jest zniechęcona. — W Warszawie wielkie czynią przygotowania na obchod srebrnego wesela Cesarstwa; jakoż w ogólności Polacy w Królestwie coraz bardziej do nowego porządku rzeczy przywykają a to mianowicie dla tego, ponieważ szlachcie, stanowiącej tu jądro narodu, materialnie dobrze się powodzi; wartość dóbr ziemskich podwyższyła się już o 50—100 prC.

R o s s y a.

Z Petersburga, dnia 13. Czerwca.

Naj. Cesarz przychyłając się do przełożenia Ministra oświeceniia rozkazał zamiast naznaczonego w etacie 1836. r. Witepskiej szkole powiatowej nauczyciela religii Grecko-Unickiego wyznania, mianować do tej szkoły nauczyciela Rzymsko-Katolickiego wyznania.

N. Cesarz odebrał Pułkownikowi Martinau z newskiego pułku morskiego, z powodu licznych zbiegostw, wydarzających się pomiędzy żołnierzami niższego stopnia tegoż pułku, dowództwo tego pułku i takowe Pułkownikowi Kowalewskiemu II. z główn. sztabu powierzył.

W ł o c h y.

Z Rzymu, dnia 31. Maja.

Według urzędowych doniesień w gazetach włoskich, wykonaną została kara śmierci na dziewięciu osobach, które do zaburzeń w Aquila należały.

F r a n c y a.

Z Paryża, dnia 17. Czerwca.

Dziś rano odbył Król na polu marsowem przegląd całej gwardyi municypalnej i części załogi paryzkiej. Przegląd ten trwał prawie dwie godziny i Król przez cały ten czas był na koniu. W skutek tego zaprzestaną zapewne dzienniki francuzkie i angielskie przynajmniej na czas niejaki zapełniać kolumny swoje doniesieniami o słabości N. Króla.

Na ostatniej radzie gabinetowej miała być mowa względem natychmiastowego ogłoszenia

postanowienia, podwyższającego cło od przędzy lłianej. Roztrząsano kwestyą, czy postanowienie to ma być powszechne, lub też na niektóre tylko kraje ograniczone. Większość oświadczyła się za powszechnym podwyższeniem, obawiano się bowiem, aby jeszcze bardziej nie powiększyć niechęci gabinetu angielskiego, podwyższając cło wchodowe tylko na angielską przędzę, z ochronieniem przędzy belgijskiej.

Sławny dramatyczny pisarz Scribe, brał onegdaj ślub z wdową po pewnym kupcu win nazwiskiem Biolay. Lubo P. Scribe piórem swoim zrobił kilka milionów, i dotego corocznie do 300,000 fr. *droits d'auteurs* zyskuje, zwrócił jednak, jak mówią, w tym małżeństwie szczególnie uwagę na pieniądze; gdyż jego narzeczona, która, mówiąc między nami, liczy lat 35, oczarowała go głównie swym wielkim posagiem.

P. Seralza złożył wczoraj Królowi listy wizerunkowe, jako poseł nadzwyczajny i pełnomocny minister rzeczypospolitej Argentyńskiej.

A n g l i a.

Z Londynu, dnia 10. Czerwca.

Dnia 7. Czerwca odbył «rzymsko-katolicki Instytut» w Tawernie wolno-mularskiej swoje roczne posiedzenie, na które się licznie zgromadzono. Przyduący, szanowny Pan Langdale, oznajmił, że Ojciec święty kazał instytutowi temu i jego pobocznym gałęziom swój udział oświadczyć i udziela mu swego błogosławieństwa. Towarzystwo to liczy ogółem 116 gałęzi, 91 w Anglii, 5 w Szkocji, 2 w Afryce, w Vandiemensland i t. d. W przeszłym roku rozdało towarzystwo 162,000 religijnych traktatów ale subskrypcye 1200 funt. szterl. mniej wynosiły, jak w roku zeszłym. Przyjęto kilka uchwał i postanowiono podać petycyą parlamentowi o usunięcie kilku zażaleń: że nauka religii pomiędzy katolickimi żołnierzami, mianowicie w Indyach, potem także po więzieniach zaniedbywana bywa i t. p. rz. Pan O'Connell, przyjęty z wielkimi oklaskami, miał bardzo namiętną mowę. «Je- stem, jak wiadomo, rzekł, umiarkowanym mężem (śmiech), łatwo mnie zaspokoić i dowiodę tego. Wszystko, czego żądam jest: abym wielką mszą w opactwie westminsterskim od- śpiewaną słyszał.» (Śmiech, i «Słuchajcie!») Tak, więc nie żądam, i to życzenie ziści się także zapewne wkrótce. Oh, co za świetny dzień dla Anglii, gdy się ta święta uroczystość znowu w tym samym Monasterze odbędzie, dla której go pierwiastkowo wybudowano. (Okrzyki.) Jaki zachwycający widok, gdy znowu święty obrus ołtarzowy leżeć będzie na grobowcu Edwarda Wyznawcy, sławnego

nie tylko ze swęj świętobliwości, ale także z ustalenia wolności angielskiej! Jestem stary, ale mam nadzieję, że tego dożyję. I czemuż nie? gdy właśnie teraz duch boży tak silnie się w kościele katolickim objawia. Z pewnością bliski jest czas, gdzie lud angielski je dną znowu będzie owczarnią, pod jednym wiecznym pasterzem. Jednak ten duch nie w samej tylko objawia się Anglii. Słuchajcie świadectwa Dr. Fringa. Ludność katolicka w Ameryce, powiada on, zwiększa się w stónasób. Miss Martinau i Kapitan Marrwat, ostatni zagorzały torysta i zwolennik anglikańskiego kościoła, przepowiadają, że w krótkim czasie cała Ameryka katolicką będzie. Portugalia dopiero niedawno temu nanowo na łono kościoła katolickiego przyjęta, i w Hiszpanii nawet tyran Espartero nie zdołał kościołowi katolickiemu zaszkodzić. Nawet toryowski dziennik Times, który niedawno dopiero znowu katolickich księży «lotrami w Komżach» i «kapłanami Baala» nazywał, nie może teraz zamilczeć, jak okrzyczana niegdyś jako bezbożna paryska młodzież ciśnie się teraz do spowiedzi i Komunii, do postu i modlitwy. Są to znamiona czasu, na których się nie poznać nie można. Uczyniony przez O'Connella wniosek aby każdego, mężczyznę, kobietę i dziecko, składającego rocznie 1 szyling, członkiem instytutu oberano, jednomyślnie przyjęto. Dzienniki kościoła anglikańskiego okropnie mową tą O'Connella są oburzone. Times powiada, iż Lordowi dublińskiemu nic lepszego nie może życzyć, nad to, aby tak długo był zdrow, dopóki się pierwsza msza w Westminsterze nie odprawi.

«Protestancka Konfederacya» w Birminghamie przesłała Sir Jamesowi Grahamowi, Sekretarzowi Stanu w wydziale spraw wewnętrznych, następnny adres, ażeby go Naj. Pani wręczył:

«Najmilszwsza Pani! My, W. K. Mości najprawniejsi i najwierniejsi poddani, członkowie protestanckiej Konfederacyi prawych oranżystów w Birminghamie i sąsiedztwie tegoż, zbliżamy się do tronu W. K. Mości z głęboką odrazą od «brodniczego zamachu, wymierzonego przeciw osobie i życiu W. K. Mości. Podczas gdy z jednej strony składamy gorące dzięki Opatrzności Boskiej, która W. K. Mość od ręki mordercy ocaliła, błagamy równocześnie tej Boskiej Opatrzności, aby nie przestawała czuwać nad W. K. Mością i zabezpieczać ją od zbrodniczych zamachów i papistówskich zabiegów. Podp. w imieniu Konfederacyi, W. French, Wielki Mistrz obwodowy.» Sir J. Graham odesłał adres ten przez swego sekretarza z uwagą, że go nie-

stósownym do wręczenia znalazł. (Francis, ile dotąd wiadomo, podobnie jak Oxford, jest członkiem kościoła anglikańskiego) — Wiadać że obie strony nie jedną niedorzeczność mówią i piszą.

Z dnia 18. Czerwca.

Królowa Pułkownika Sir Robert Sale, który w randze General-Majora w Afghanistanie służy i przez waleczną obronę Dschellalabadu się wslawił, Komandorem orderu Batt mianować raczyła.

Belgia.

Z Bruxelli, dnia 13. Czerwca.

Courrier belge odwołuje dzisiaj wiadomość o śmierci Lelewela. Nowina ta równie płonna jak podania tego pisma o nędzy, której Lelewel doznawać ma. Przeciwnie, mąż ten uczony piastując urząd profesora przy Uniwersytecie, tu w nie równie lepszym położeniu, aniżeli w Paryżu.

Z dnia 19. Czerwca.

Król pojutro uda się w podróż do Anglii. Skazani współnicy spisku oranżystowskiego udali się teraz do Króla z prośbą o złagodzenie ich kary, czego dotychczas uczynić nie chcieli. Zamienienie kary śmierci w karę przymusowej roboty już dawniej rząd zawyrokował z własnego natchnienia, spodziewają się więc teraz jeszcze dalszego złagodzenia.

Turcja.

Z Konstantynopola, dnia 27. Maja.

(Gaz. Powsz.) — W piątek dnia 27. m. z. odbyła się konferencja pięciu reprezentantów Europejskich z ministrami tureckimi. Obrady dotyczyły się pytania syryjskiego i miały być bardzo burzliwe. Po ósmiogodzinnych dyskusjach nie dostąpiono zaspakajającego wypadku. Na żądanie przez kilku posłów przywrócenia dawniejszych stósunków odpowiedział Sarim, że żądanie mocarstw do przywrócenia spokojności i przywrócenia rodziny Schabad zmierza; spokojność już jest ustalona, zaś rodzina Schabad nie może znowu otrzywać godności swój, ponieważ główną przyczyną wszystkich w górach syryjskich zaszłych bezprawia jest właśnie nieukontentowanie ludu z rządów tej familii. Jedno więc żądanie znosi drugie i podług wszelkich Porty doszłych doniesień, przywrócenie dawniejszych stósunków bez zakłócenia pokoju w całej Syrii czystym jest niepodobniństwem. — Sarim Efendi przedłożył wszystkie sprawy tej tyczące się akta posłom i stara się tą drogą prawdy twierdzeń swoich dowieść. Rozwinał się więc spór nieprzyjemny, osobliwie powstawał poseł Angielski z wielkim oburze-

niem na postępowanie ministerium tureckiego w tym przedmiocie. Nareszcie ministrowie tureccy zatrwożeni pewną postawą Sir Stratforda, oświadczyli, że nie stanowczego uchwalać nie mogą, lecz że należyte ocenienie faktów i zachodzących na Libanie stósunków Reprezentantom pozostawić muszą. Sarim powiedział, żeby sami w miejscu potrzebnego przekonania nabyli, rząd turecki tym czasem pytanie całe w zawieszeniu zostawi; Selim Bey temi dniami z Beirutu powróci i ze wszystkiego dokładny złoży rapport. — Podobnie i turecko-greckie pytanie żywo obchodzi posła angielskiego, chociaż nie dotychczas w tém nie wskórał. Nawet na wydaną już przed kilku tygodniami notę Pana Maurokordatos, Porta żadnej nie dała odpowiedzi. Co ona przez to odwracanie i te wybiegi osiągnąć chce i osiągnąć może, bliska przyszłość pokaże.

Egipt.

Z Alexandryi, dnia 24. Maja.

Stósunki handlowe Egiptu są teraz tego rodzaju, że pozornie odpowiadając wszystkim naszym dawniej objawianym życzeniom, rzeczywiście sprowadzają rezultata wcale nas niezaspakajające, a przynajmniej na przyszłość. Handel bawełną został wprawdzie wolnym ogłoszony, ale tak jak dotąd nie będzie mógł być prowadzonym, ponieważ Wicekról występuje jako konkurent i płaci wyższe ceny, niż ktokolwiek inny. Europejscy kupcy nie mogą tak wysokich cen płacić, bo cło wywozowe jest nadzwyczaj wysokie, blisko 33% od wartości, kiedy dotychczas wynosiło tylko 12%. Nowe uciążliwe rozporządzenia dodano do już istniejących, ograniczają również handel innymi artykułami, zwłaszcza, gdy przeszło dwie trzecie części ziemi egipskiej są w ręku Mehmeda Alego, rodziny i satellitów jego.

Mehmed Ali nie ukrywa nigdzie swego charakteru, i oto znowu mały charakterystyczny wypadek, który się wczoraj wydarzył. Już kilka razy robiono mu przedstawienia od żołnierzy morskich względem zaległego żołdu, ale je zawsze kijem poskromić umiał. Wczoraj więc tłum tych żołnierzy otoczył jego pojazd, gdy przejeżdżał nad portem, zatrzymał go i ponowił krzyki — o chleb dla rodzin swoich. Z poruszeniem gniewu wskazał Mehmed Ali na nagromadzoną tam zapasy drzewa opałowego, mówiąc: Jedzcie drzewo! Żołnierze wzięli to dosłownie, napadli z żonami swemi na drzewo i każdy z nich zabrał go tyle, ile tylko mógł. Dziś atoli śledzą wszędzie to drzewo i nieszczęśliwym tłumaczom padają razy, zamiast spodziewanych pieniędzy — albo raczej chleba!

Indye Wschodnie.

Z Bombaju, dnia 26. Maja.

Z opowiadania sługi zamordowanego Sir Alexandra Burnes, okazuje się, że jego smutny los przypisać należy tylko jego zbyt wielkiej ufności; ostrzegany bowiem kilkakrotnie o bliskim powstaniu, nie chciał schronić się do obwarowanego obozu; zdrajca pewien wydał go potem Afghanom.

Rozmaite wiadomości.

Z Poznania. — Dziennik Urzędowy Król. Regencyi w Poznaniu z dnia 21. Czerwca r. b. obejmuje między innymi ogłoszenie względem zgłaszania się młodzieńców, chcących obierać stan rzemieślniczy, o przyjęcie do Król. Instytutu przemysłowego w Berlinie, — następujące pochwały: 1) Przy gaszeniu pożaru ognia w Grembowie ptu Krotoszyńskiego d. 8. Maja r. b. kowal miejscowy August Janke odszczególnił się celującym sposobem przez roztropność i odwagę; 2) przy gaszeniu pożaru ognia w Kościanie dn. 19. Maja r. b. odznaczyli się szczególną czynnością i stósownemi ku powściągnięciu pustoszącego żywiołu rozporządzeniami: Burmistrz Robowski, cyrkulujący Kommissarz ogniowy Edw. Hr. Potworowski z Przysieki niemieckiej, Król. Kommissarz obwodowy Pan Kummer w Kościanie, Kassyer powiatowy P. Günther, Król. Sędzia Ziemsko-miejski P. Miketta, chirurg powiatowy Kunze, młynarz i mieszczanin Tellner, młynarz i mieszczanin Grądkiewicz, urzędnik gospodarczy Sliwiński z Kurzej-Góry i rzeźnik Grätz; — o chorobach bydłych; — następujący przedmiot cenzuralny: „Następne wyszły za granicą w języku polskim dzieła wolno w Król. Państwach przedawać: 1) Kronika malownicza Napoleona Bonapartego z 100 rycinami na stali. Lipsk 1841. 2) Historia mężów. Kraków 1842. 3) Biblioteka Warszawska. Zeszyty za Marzec i Kwiecień. Warszawa 1842.“; — o darach dla szkoły w Ludomach pow. Obornickiego i dla szkoły w Wyganowie pod Kobylinem.

Z Wilna: Temi czasy wyszły z druku: 1) Wilno od początków jego do roku 1750, przez Kraszewskiego, 4 Tomy in 8vo z 115 arkuszy druku z 20 rycinami i dwoma planami z 1560 i 1748 miasta Wilna. 2) Obraz z życia i podróży. Tom I., przez Kraszewskiego. 3) Ostatni upiór w Bielehradzie, przez Johna of Dycalp. 4) Chaos, nowe pomnożone wydanie w dwójnasób, przez tegoż. 5) Pisma Edwarda Morjona (Gallego) 3 Tomy, (Tom I. Proza. Tom II. Poezyje. Tom III. Torquato

Tasso). 6) Obraz biblijograficzno-historyczny Tom II. 7) Wędrowka po małych drogach, czyli szkice obyczajowe na Białej-Rusi, dwa Tomy p. Bujnickiego. 8) Rolnictwo mędrca Alpejskiego, przez Biesiekierskiego.

W Paryżu zeszedł z tego świata p. Bouilly, autor wielu utworów dramatycznych, jako to: „Abbé de l'Épée; Fanchon; Hrabia Armand“ i wielu innych.

Do dziejów cukru. — Podczas gdy we Francyi roku 1841, spożyto przeszło dwieście milionów funt. cukru, był tamże przed dwięstą pięćdziesiąt laty za panowania Henryka IV., cukier tak rzadki, że go tylko na luty w aptekach kupowano. Jeszcze w roku 1700 w całej Francyi ledwie dwa miliony funtów cukru spożrebowano. — Podług obliczenia spożywa teraz na wyspach Antylskich jedna osoba rok rocznie w przecięciu 100, w Anglii 16, w Szwajcaryi, Włoszech i Belgii 8 do 10, w Francyi 6 do 8, a w Rosyi zaledwie jeden funt cukru.

Sprostowanie.

W numerze ostatnim gazety Poznańskiej (145) str. 898, słup średni, wiersz 31 zamiast: do komnatów swoich, miało być: „do komnat swoich“; a str. 809, w artykule o Jabłońskim, zamiast: „na smentarza“, „na smentarzu.“

W księgarni **J. K. Zupańskiego** wyszedł

IV. POSZYT

Starożytności Polskich,
zawierający
Grissau — Koltun.

Nabyć także tam można cotyłko wyszły
Dodatek do Pamiętników Wybi-
ckiego, odnoszący się do ży-
cia Jędrzeja Zamojskiego. —
Cena 1½ złtp.

W księgarni **Braci Szerków**
w Poznaniu właśnie wyszło:

Introduction, Variations et Fan-
taisie. Thème de l'opère: „la Molli-
nara“, pour le Pianoforte par F. F. A.
Voldt. — Cena złp. 4.

Do publicznej sprzedaży do pozostałości na dniu 12. Lipca 1839. w Brzeznie zmarłego possessora Józefa Kaźmierskiego należących przedmiotów, pomiędzy którymi się znajdują konie, bydło rogate, owce, świnię i sprzęta gospodarskie za natychmiastową gotową zapłatą, wyznaczony został termin na dzień 28. Czerwca 1842.

o godzinie 10. zrana przed deputowanym JP. Herodesem, dyrektorem kancelaryi w miejscu Brzeznie pod wielkim Gajem.

Szamotyły, dnia 18. Czerwca 1842.

Król. Pruski Sąd Ziemsko-miejski.

Wielka aukcyja mebli.

W poniedziałek dnia 4., we wtorek dnia 5. i we środę dnia 6. Lipca przed południem od godziny 10. do 1., a z południa od 3. do 5. w dużej sali hotelu Saskiego przy Wrocławskiej ulicy, sprzedawane będą z przyczyny zmiany miejsca pomieszkania, najwięcej dającym za gotową zaraz zapłatę grubą Pruską monetą: nowe i już używane meble mahoniowe, brzozone i olszowe, składające się z biórków i szaf do sukien, kanapów, stołów, komód, dużych lustr, serwantek, szaf do książek, bielizny, łózek i wiele innych przedmiotów.

Anschütz,

Kapitan i Król. Aukcyonator.

W piątek dnia 1. Lipca r. b. po południu o godzinie 5. odbędzie się w sali Stanów Król. zanku walne zebranie w celu wylosowania zakupionych tworów sztuki, obioru urzędników i postanowienia uchwały względem niektórych punktów Statutu, na które zaprasza się członków tutejszego towarzystwa sztuk nadobnych.

Dyrekcya towarzystwa dla Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.

Poczytując sobie za zaszczyt, donieść wysoce Szlachcie i prześwietnej Publiczności, iż mam na sprzedaż **skrzydła stojące, leżące i czworoboczne**, pół siódmiej i siedm oktaw zawierające, machoniowe — w najnowszym guście, z **angielską mechaniką**, — oświadczam uniżenie, że czterdziestoletnie doświadczenie i praca, naprowadziły mnie do nowego wynalazku, przez który konstrukcyja instrumentu jest tego rodzaju, iż tylko raz w rok strojonym być potrzebuje. — Przyrzekam zarazem najumiarkowańsze ceny, i proszę, aby chęć nabycia takiego fortepianu mający — bez najętego pośrednictwa — wprost do mnie udać się raczył, — a wówczas nietylko że zupełne dam zaręczenie, ale nawet kupujący przekona się, iż skrzydło każde z powyżej wymienionemi przymiotami, daleko taniiej u mnie jako znawcy nabeździe, aniżeli za pomocą oplacanego pośrednika u handlarzy instrumentów.

Poznań, dnia 24. Czerwca 1842.

Ignacy Eibich,

fabrykant instrumentów. — Chwaliszewo przy moście Nr. 1.

S. WOLFFSOHN,

Królewsko-Pruski nadworny
dentysta z Berlina

przybywszy do Poznania, ofiaruje swe usługi w leczeniu wszelkich chorób zębów i wykonywaniu należących do téj kategorii operacyj, szczególnież zaś w uskutecznieniu wszelkiego rodzaju sztucznych robót zębnych, już to całych rzędów, już garnitur i pojedynczych zębów, mianowicie z amali, podług udoskonalonej przezeń metody.

Za ząb kunsztowny płaci się 2 do 3 Tal.

Kit do wypełniania wypruchniałych zębów; cena za bankę zawierającą 60 ładunków, 15 sgr., większa zawiera drugie tyle i kosztuje 1 Tal.

Od wielu lat stwierdzony doświadczeniem **proszek do zębów**. Pudełko kosztuje 15 sgr. i 1 Tal.

Tynktura na zęby jest wielce skuteczną w razie nabiegłych krwią, ku wzmocnieniu zębów, w razie cuchnącej woni z ust, tudzież w razie bólu zębów. Butelka kosztuje 15 sgr. i 1 Tal.

Mieszkanie moje w domu wdowy Königsbergerowej, w rynku narożniku Wronieckiej ulicy **No. 91.** na pierwszym pięttrze.

Następujące zaświadczenie ośmielam się złożyć Prześwietnej Publiczności w następującej dosłownej treści:

»Równie chętnie jak sumiennie zaświadczam, iż Król. nadworny lekarz zębów Pan Wolffsohn w czasie swojego w tém mieście kilka-tygodniowego pobytu, w wielu familjach liczne dał dowody swojej zręczności tak pod względem operacyj dentystowskich, jakoteż w wprawianiu pojedynczych kunsztownych zębów, w robieniu połowicznych i całkowitych, kunsztownych rzędów zębów, z wielkiem zadowoleniem osób pomocy jego używających; przeto, jak już niegdyś przed lat 9ciu, wdzięczne zaskarbił sobie uznanie, tak iż co do swéj wielkiej biegłości w sztuce zębolekarskiej słusznie na chlubne zasługuje zalecenie.

Poznań, dnia 5. Lutego 1839.

Dr. Ordelin,

lekarz pułku w 5tej brygadzie
Artylleryi.

Miasto Zbąszyń

chcę Chirurgowi powiatowemu La Roche, przy okazji wyprawdzenia się jego statąd do Kórnika, dać dowód uznania z swęj strony rozlicznych zasług, które sobie pod względem fizycznej i moralnej pomysłności mieszkańców i ubóstwa tamecznego zjednał, udarowało go honorowém prawem miejskiém.

Francisco Benvenuto

z Genui,

zwiedza jarmark tutejszy z swojemi wyrobami ze złota i srebra filgranową robotą. Oto szczegóły: zauszniczki, brosze, brakolety, kwiaty, korale i różne artykuły strojów na głowę, klejnoty na szyję, talerze, koszyki, wazony do kwiatów, bonbonierki i t. d. Przedają oneż po fabrycznych ale stałych cenach w Bazarze sklep No. 5., w Lipsku przy ulicy Bartusgässchen No. 5/233., w Genui przy ulicy Złotniczej No. 6., i uprasza o liczne odwiedzenie.

WYPRZEDAŻ

wszelkich gatunków zegarków w znaczenie niższych cenach z jednoroczną gwarancją. Wiedeńskie zegarki stołowe najnowsze rodzaju, bijące i repetujące po 9 Tal., Paryskie porcelanowe, pewnego rodzaju tu jeszcze nie widziane, od 8 Tal. zaczynając, z wyborne mi trybami i 2letnią gwarancją.

J. N. Thiele, zegarmistrz,

w Poznaniu, w Starym rynku No. 79. na pierwszym piętrze.

OBWIESZCZENIE.

Fabrykant J. C. Breza, No. 110., dawniej oberza pod „Białym koniem“ na St. Marcinie zamieszkały, poleca się wysokiej Szlachcie i wielce szanownej Publiczności, iż każdy gatunek dzwonów, sikawek, aparaty najnowsze do gorzelniów, prassy olejne, narzędzia mechaniczne do szrub i dusz, stósownie do opisu i rysunków, za cenę mierną i stałą dobrze i bez najmniejszej nagany zdziałać podejmuje się, i uprasza jak najumierniej wielce szanownych Interessentów, aby w potrzebie łaskawe mu dali uwiadomienie franco — na wyprorowadzenie polecenia.

Poznań, dnia 24. Czerwca 1842.

J. C. Breese.

Wyborne jedwabne, wełniane i latowe suknie, nazwane (Mousselinés à dentelles), jako też pażerskie płaszczki poleca

Mayer Falk, w rynku Nr. 98.

pierwszém piętrze,

właściciel składu modnych i jedwabnych towarów.

Fabryka **E. Ganzerta** miodowników, karmelków i czekolad z Berlina — miejsce prosto naprzeciw budek śledziowych — poleca swój znaczny skład najprzedniejszych pierników miodowych, korzennych i zaprawnych słodyczami, w nieznanęj dotąd smakowitości i obfitym doborze, i ofiaruje sławne skutecznością na kaszel karmelki marchwiane, gumowe, ślazowe i wszelkie inne gatunki karmelków podług upodobania, za funt po 10 sgr., konfekt przeszło 100 sztuk za funt po 8 sgr.; czekoladę po 8 sgr. i takiż proszek za funt po 6 sgr.; Racahout des Arabes 1 Tal. za funt i t. d. Towary moje zalecając się zawsze dobrocią, smakiem i taniością, śmiem przeto upraszać o łaskawy liczny pokup.

Wina Szampańskie

jako to: Verzeney, Bouzy, Fleur de sillery, Sillery superieure & premiere qualite i Oeil de perdrix, wszystkie z najsłynniejszych domów Szampanii, sprowadzili w znacznych ilościach **Bracia Andersch.**

Kurs giełdy Berlińskiej.

Dnia 23. Czerwca 1842.

	Sto- pa prC.	Na pr. kurant	
		papie- rami.	gotowi- zna.
Oblig. długu skarbowego	4	105 $\frac{1}{4}$	104 $\frac{3}{4}$
Obl. dl. skarb. na 3 $\frac{1}{2}$ od sta pro- wizyi odstepowane	*) 4	103 $\frac{1}{2}$ 102 $\frac{1}{2}$	102 $\frac{1}{2}$ 102 $\frac{3}{8}$
Pr. ang. obligacje 1830.	4	—	85
Oblig. premii handlu morsk.	—	—	—
Oblig. Kurmerchii	3 $\frac{1}{2}$	101 $\frac{1}{4}$	101 $\frac{1}{4}$
Berlińskie obligacje miejskie	4	104	103 $\frac{1}{2}$
Gdańskie dito w T.	—	48	—
Zachodnio-Pr. listy zastawne	3 $\frac{1}{2}$	103	102 $\frac{1}{2}$
Listy zast. W. X. Poznańskiego	4	107	106 $\frac{1}{2}$
Wschodnio-Pr. listy zast.	3 $\frac{1}{2}$	—	102 $\frac{1}{2}$
Pomorskie dito	3 $\frac{1}{2}$	103 $\frac{1}{2}$	103 $\frac{1}{2}$
Kur- i Nowomarch. dito	3 $\frac{1}{2}$	103 $\frac{1}{2}$	103 $\frac{1}{2}$
Szląskie dito	3 $\frac{1}{2}$	—	102 $\frac{1}{4}$
A k c j e			
Kolei Berlińsko - Poczdamskiej	5	127	—
dito dito akcje a prioris	4 $\frac{1}{2}$	—	102 $\frac{1}{2}$
Kolei Magdeburško - Lipskiej	—	116 $\frac{1}{2}$	115 $\frac{1}{2}$
dito dito akcje a prioris	4	—	102 $\frac{1}{2}$
Kolei Berlińsko - Anhaltskiej	—	105 $\frac{3}{4}$	—
dito dito akcje a prioris	4	—	102 $\frac{1}{4}$
Kolei Düsseldorf. - Elberfeld.	5	85	—
dito dito akcje a prioris	5	—	100 $\frac{3}{8}$
Kolei nadreńskiej	5	95 $\frac{1}{2}$	—
dito dito akcje a prioris	4	100 $\frac{1}{4}$	—
Złoto al marco	—	—	—
Frydrychsдоры	—	13 $\frac{1}{2}$	13
Inne monety złote po 5 tal.	—	10 $\frac{1}{2}$	10 $\frac{1}{4}$
Disconto	—	3	4

*) Kupujący płaci ubiegłą prowizję po 4 od sta i prócz tego 1/2 od sta za rok aż do 31. dnia Grudnia 1842.

Ulica Wroclawska Nro. 4. w kamienicy Pana
J. MENDELSONN.

REKO

najnow

DZIELNIA

szych

wyrobów modnych męskich

liweranta nadwornego

W. LEVINTHAL

z Berlina.

Tenże poleca wysokiemu Obywatelstwu i szanownej Publiczności podczas terażniejszej transakcyi Śto-Jańskiej swój dobrany skład artykułów modnych męskich z najslawniejszych fabryk Francyi i Anglii, składający się: z materyów na spodnie i kamizelki axamitnych, jedwabnych, kaźmirkowych i pikowych; doboru najpiękniejszych kamizelek balowych; znacznego doboru chustek i szalów na szyję jedwabnych czarnych i kolorowych, także kolorowych batystowych chustek na szyję letnich do prania; prawdziwych wschodnio-indyjskich, jako też balowych i białych francuzkich batystowych chustek kieszonkowych w najlepszym gatunku, pończoch balowych jedwabnych w bóty, jedwabnych trykotowych kaftaników, szlafroków kaźmirkowych i jedwabnych, gatek i pantofli, czapek axamitnych złotem wyszywanych, koszul kolorowych, szelek, szlafmyc jedwabnych, deszczochronów, wielkich podwójnych Perspective Jummelles, znacznego doboru letnich surdutów i prawdziwych macintosh.

**Kapelusze Paryzkie dla mężczyzn,
 dło. à la Ressort**

i lekkie jedwabne czapki na lato;

znaczný skład odleżałych Havanna-Cygarów, do nich
 puzderka (Etuis) i pudeleczka do podróży.

Przyrzekając najtańsze lecz stałe ceny, zaręczam za prawdziwość
 u mnie kupionych towarów i proszę o łaskawe względy.